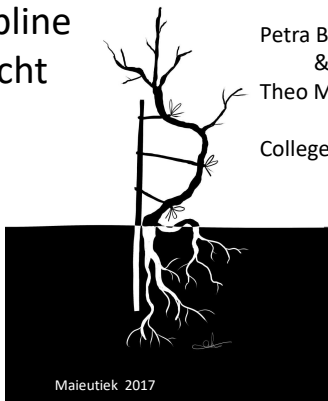

Discipline Toezicht en Straf

Petra Bolhuis
&
Theo Meereboer
College-10

Maieutiek 2017

Methode

- Archeologie = lagen in een tijdvak.
- Genealogie = verbinding tussen de lagen.
- Herkomsten i.p.v. oorzaak- gevolg relaties.
- Onbedoelde en onvoorziene gevolgen leiden tot praktijken van vandaag de dag.

Maieutiek 2017-DTSCollege 10

Disciplinering

- Van straf en leger naar de hele samenleving,
- Van zichtbare en geweldadige machtsuitoefening naar onzichtbare en niet fysieke machtsuitoefening,
- Van enkelingen naar iedereen,

Maieutiek 2017-DTSCollege 10

Disciplinering

“Het historische moment voor de disciplinering is de geboorte van een kunst van het menselijke lichaam, die zich niet enkel richt op de toename van vaardigheden, noch op de bekrachtiging van de onderworpenheid, maar op het scheppen van een betrekking die met één mechanisme het lichaam bruikbaar maakt door het gehoorzamer te maken - en omgekeerd. (...) opdat ze op de gewenste wijze functioneren, volgens vastgestelde technieken, in het aangegeven tempo en met de beoogde effectiviteit.” (191)

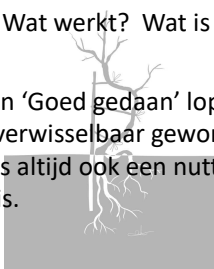
Maieutiek 2017-DTSCollege 10

Instrumenteel denken

Instrumenteel denken is deel van de disciplinering; Wat werkt? Wat is efficiënt?

Dat is goed !

‘Goed mens’ en ‘Goed gedaan’ lopen hier door elkaar en zijn verwisselbaar geworden, waarbij een goed mens altijd ook een nuttig lid van de maatschappij is.

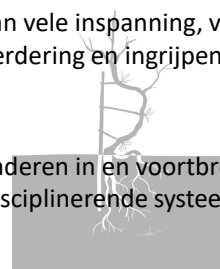

Maieutiek 2017-DTSCollege 10

‘Niemand heeft het gedaan’

Onbedoelde onvoorziene effecten, maar gevolg en oorzaak van vele inspanning, van kennisvermeerdering en ingrijpen vanuit allerlei niveaus.

Wij zijn zelf raderen in en voortbrengers van het panoptisch disciplinerende systeem

Maieutiek 2017-DTSCollege 10

Disciplineren produceert

“Het individu is zonder twijfel het fictieve atoom van een 'ideologische' voorstelling van de samenleving; maar het is ook een realiteit die gefabriceerd wordt door de specifieke technologie van de macht die 'discipline' heet. We moeten ophouden de effecten van de macht steeds in negatieve termen te omschrijven, als zou ze enkel 'uitsluiten', 'onderdrukken', 'terugdringen', 'censureren', 'abstraheren', 'maskeren' en 'verhullen'. In werkelijkheid is de macht productief; ze produceert realiteit, ze produceert object-gebieden en waarheidsrituelen. Het individu en de kennis daarover zijn het resultaat van deze produktie.” (269)

Maieutiek 2017-DTScollege 10

Productie van de consument

Juist vanwege het slagen van de disciplineren en het produceren van nuttige lichamen komt er een probleem tot stand; de consumptie kan de productie niet aan.

- Van gebruik naar verbruik
- Disciplineren van consumerende subject

Maieutiek 2017-DTScollege 10

Panopticon is overal

Geld als aansturing in de disciplineren,
Gezondheid als aansturing,
Arbeid om de eerste twee te verkrijgen.

Arbeid disciplineert en de meesten van ons nemen doen spontaan mee. Over de rest wordt geoordeeld dat zij 'een afstand tot de arbeidsmarkt hebben'. Dat lossen we op met de vertrouwde disciplinerende acties. (parcellering, rangen, toezicht, training enz.)

Maieutiek 2017-DTScollege 10

Maak van je leven een kunstwerk

- Als overal disciplineren is wat is dan de waarde van dat kunstwerk?
- Franje aan de kooi of vrijheid?
- Foucault zoekt het in spelen met de mogelijkheden van de disciplineren en zelfbeheer.

Maieutiek 2017-DTScollege 10

Wie en wat

Wat je bent is de rol, de functie en die is volledig deel van disciplineren.

De unieke manier waarop jij die rol vervult is het **wie** je bent.

Maieutiek 2017-DTScollege 10

Nataliteit en Vrijheid

Er is pas ruimte voor de uniciteit als het overleven niet meer centraal staat en er vele keuzes mogelijk zijn. Dit is door de disciplineren tot stand gekomen. De vrijheid heeft echter dat natale moment waar de disciplineren zich ook altijd door bedreigt voelt. Juist wanneer we ons te comfortabel voelen in de disciplineren verliezen we het belang van nataliteit uit het oog. Roep om vrijheid en dus verandering komt dan ook zelden voort uit de gevestigde orde.

Maieutiek 2017-DTScollege 10